Ն. 3642 — 1897 ՑՈՒԼԻՍ 3 ԲԷՆՃՇԷՆԳԻՀ — 1315 ՍԷՖԷՐ 14 — ՕՆ ԻՒՉԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ՓՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՅԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

(صاحب امتياز: جيوەلكيان) جريدهٔ شرقيه

ԱԲՈՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՏԷՐՍԱԱՏԷՏ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	200	» 100	»

Մէնֆէութէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Իլկի, Իքինճի վէ Իւչիւնճի սահիֆէ ղր. 5
Տէօրտիւնճիւ սահիֆէ 11ի 10ր. եռ. » 3
Մէքթուպ հուսուսնտա ...

Խուսուսաթ Մէքթուպլար Գալաթա Աղա Ճամիի Սոքաղընտա 20 Ճէվէլէքեան Մաթպաասընտա ... Եազըլըր Հաքքընտա Մէսուլիյէթ Գապուլ Օլունմազ.

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷՔԵԱՆ— Միւտիրի Մէսուլ

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բանամա գանալընը աչմագա տէվամ իթմէք իչիւն Ֆրանսա, Ալէմանիա վէ Ամէրիգա արասընտա պիր իթթիֆագ հասըլ օլմուշ տըր։

Ֆրանսըզ կազէթալարը՝ Զաթը Հազրէթի Բատիշահիյէ Աւստուրիա իմբարաթորը Ֆրանսուա Ժոզէֆ Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն նամէտէն տոլայը թէշէքքիւր իթթիքլէրինի պէյան իտէյօրլար։ (Իքտամ)

Ալէմանիանըն 8 վէ 11ինճի գօլ օրտուլարը Թարաֆընտան իճրա օլունաճագ պէօյիւք մանէվրալարըն բլանլարը Թէրթիպ վէ Թանզիմ օլունմըշ տըր։ Հարպիյէ նէզարէթի՝ մէզքիւր մանէվրալարտա հազըր պուլունմագ իւզրէ, պէօյիւք սէվիյէլէրտէն պաշը միւթէրէքքէպ պիր հէյէթ իթմիշ տըր։ Իմբէրաթօր Կիյէօմ՝ սէյրանիճէ տավէթ էթմէքտէ, տողրուտան տողրույա մանէվրա մահալլինէ կիտէճէք իմիշ։

Գուլլէօրթէն էմրէթի՝ միւքէրրէր օթէլլէ թէսլիմ իթթիքտէն սօնրա իշէ պաշլայաճագ Ալէմանիա Թախթը վէ Բէրլին Սէֆարէթի ֆէսխ իթմիշ տըր։ Գուլլօրըն Լօնտրա սէֆարէթինէ պուլունտուղու...

ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ՅՈՒՆԱՆ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

Հուլասա

Իթալ կազէթասը՝ սուլհ շարթլարը հաքքընտա Գարբէ Աւրուբա ինէ պէօյիւք տէվլէթլէր արասընտա ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթ հագգընտա պազը Եվրօբա կազէթալարընըն պէյան էթթիքլէրի իթիլաֆ հաքքընտա պուլունան էպգալը Իթթիֆագ ինճէ Ալման Հալիֆէսի Պէթէրսպուրկտան տէօրթ Եվրօբա կազէթալարընա թէլկրաֆը Թէսլիմ իթմէքլէ պիր Թէլկրաֆա, պու կիպի հապէրլէրի գապուլ իթթիքլէրէ Թէսվիր իտէրէք, Հիւքիւմէթի Սէնիյէ իլէ պէօյիւք տէվլէթլէր արասընտա մինասէպէթլէրին պաշլանմասը պէօյիւք տէվլէթլէր թարաֆընտան իսմալ իտիլէմէյէճէք տոլայըսըլա մէսէլէնին հալլըն պէքլէնմէսի իւզէրէ ... Սէֆիրլէրին ... պաշքա պիր մէսէլէ տէյիլ տիր։

—Լօնտրատան Սուդ Կազէթասընըն խուսուսի պիր թէլկրաֆը օգունմըշ տըր։

«Փոլիթիգամըզ գունտուր իտէն սօն Հաթթի-հիւմայունը իւզէրինէ պէօյիւք Թէսիրլէր ... Գապլ Ալիտէն կէօնտէրիլէն սօն նօթանըն միւնաքէրիճէ հագգընտա միւլահազալար Լօնտրա պօրսասընը իճաբ իթմէզ։

«Աճէբէլէրի՝ փոլիթիգա մուհասէպէրի քաթ իթթիքլէ հալէն պիլիտիքի, քիլ Ալէքսանտրա էնտիշէ ... տէյօր։ Միւսաֆէրէն միւչէր օլաճագ միւլքիյէթ մահսուսալը իւզրէ Թէլկրաֆ իտիլմէքտէ տիր։

«Իլիմաքիլէր ֆրգասընըն՝ ինքիլթէրէ Բարլամէնթօսընտա վէ խորիճէ իլէ Թէմասը պիւթիւն պու քէրէ օ պիւթիւն միւհարէպէ գալաճագտըր։»

—Պիր միւտտէթտէն պէրի Թէրսանէ Ամիրի գաբըլըլընտա Թամիրաթը իճրա գըլընմագտա օլան Թօրփիտօ մօթէրլէրինտէն պաշքա պիր գաչ գայըգ լէվազըմաթը իքմալ օլունաճագտըր, պիր իքի ֆիրգէ գատար Զանայի Գօլէյի կէ-

ւէճէքլէրի իշիտիլմիշ տիր։

—Տօմաքօ մուհարէպէսինտէ էսիր տիւշէն պիր Իւնանլը նէֆէր վէ 4 էֆրատ՝ տահի Վօլօստան Տէրսաատէթէ կէթիրիլէրէք, Սէլիմիյէ գըշլասընտա կէօթիւրիւլմիշ տիր։

—Թէսալիատաքի օրտու իչիւն տահի Սէլանիքտէն քէօփրի մէրմիլէր կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Իւնան հիւքիւմէթի՝ իպզալ օլան պիրիքիմիշ տոքեր նէֆէրաթը՝ Ալէքսանտրատան Թուրքիյէ կէլմէքլէրինի եասագ իթմիշ տիր։ Գուտսան մահալլէ, հիւքիւմէթը միւչտէրէք Բանքալարտա գամբիալ սըրասընտա էվվէլճէ տահի մոհավէրէն կէրի վէրմիշ օլտուղը իսբաթ վէ Թիւրք ... ակարլըք տոլայը ...

Բէզգալին Իւնանի պահրիյէ նէզարէթի՝ չիֆթլիք գոռումանը Թէհրիք իթմիշ, տարտ Թօրբէտօ վա օրտուլարընըն պիր ան էվվէլ Թամիրաթընը իքմալ եւ ...

⁂

ԳԻՐԻՏ

Գիրիտ աատալարը Թարաֆընտան ինթիպաղ օլունան էչքապըն պիր մէճլիս Թէշքիլ էյլէմէքլէրինէ տարըլ կիւրիլմէկտէ սայիր ...

Մէնֆիա չիմտիյէ գատար Թէթքիք իթմէզ ...

Իսրաէլիտէ իմտիյաս օլունան Գիրիտ բրոպոզըսը Իթալիա Թարաֆընտան Թէտքիք օլունմագտա, ...

Հաբըրալար Ասկերիյէ 60 գատար մուհաֆըզա պուլունմագտա օլուպ, Արմէնաս գէօյիւնտէ Թօրլաքի սաիր պաշըպոզուգլար՝ մէճլիսըն Արմէնասա Թօրլանմալարընը Թալէպ իտէյօրլար։ Գալաթա հէնիւզ Թէսլիմ իտիլմէմէքտէ տիր։ Մուհաբէրէ տարակեօզլարըն պու իհթիլաֆլարըն, վէ պիլհասսա Տիվանի մէճլիսլէրինէ քէնտիլէրի իչիւն մահալլ օլտուղու Թօրմալը Թուգաթըր իչէրիլէրինտէ պէրաէթ, Իսէ միլլէթլէրը իլէ ազըլ մասլահաթ պուլունմագտա ... Միւնասիպ աէթլէր ...

Ավրուբալը աքէր միւֆրէզէլէրի՝ աամէ Բէրատ Խանէսինէ ...

Մուհաֆըզաթ Նօզա Բէյլէրի, իճրա գիլինտիքի գատար միւլքի ...

—Իւնանի Էթնիքի Էթերիա նամ ճէմիյէթի՝ էսկի Գիրիտ կէօնիւլլիւլէրի Բարալը ... Աթինա Մօսքօվ ... Նիւմանէ Էթնիքի Էթէրիա՝ պու քէրէ 150 գատար կէօյլի Գիրիտլի մուհաճիրլէրի ... Մ. Բոյլ Իւնան ...

տան Գիրիտէ պու կիպի սէվգիյաթը ... Իւնանի ... Թարաֆընտան ... կէօնտէրիլմէսինէ Թէսադիփ օլունմուշ տըր։

—Իւնան գրալը իլէ տիւքէ պոլլալը՝ աթլանթիքտա օլան հիւքիւմէթը Թէլկրաֆլար քէշիտէ իտէրէք, միւլահազաթը տոլայը Թալէպ իթթիքլէրի, վէ վալը օլան Թէնլահիրաթըն Իւնանտա նէրէ տուրդուղու Թայյէն էյլէմիշլէր տիր։

—Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի պու քէրրէ Բարլամէնթօյա կիրիտ հաքգընտա պիր Մավի Քիթապ Թէվզի իթմիշ տիր։ Իշպու քիթապտա էն նէթիճէ աէվէթլէրինը Թէաքի օլունան հիչ պիր մուհարէպէլէրը Թէրթիպ իտիլէճէք միւճէրրէտ օլմայըբ, հալէն Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի իլէ Գիրիտա պուլունան Կիլօ մէմուրլարը արասընտա Թէմաթ օլունան մուհաբէրաթ միւնտէրիճ տիր։ Մէզքիւր Մավի Քիթապը միւնտէրիճաթըն՝ վաքըփ բանկա մայըս 14է գատար վարտըգտա օլուպ, Գիրիտին մուհարէբէյէ ... Ֆրանսըզ Թէվքիֆի վէ ... հիւքիւմէթի Թէքլիֆի պիրինճի պէօյիւք տէվլէթլէրին պէյան օլունմըշ իսէ տէ, պու Թէքլիֆ ...

—Կիրիտաէ Այ Նուր Գրայինտան Թարաֆլարը Թըր Գինէրլէրը մուհարէբաթ Թէբլիղաթը Թէսպիթ իտիլմէյէճէք օլտուղը հալտէ, Գալը Ալինին Էմրի իւզէրինէ յուլիո 12/24 տէն պէրի Իւնանդէն Թէգլիմաթ պասըլմըշ օլտուղը՝ Ալէմանիանըն րէսմի կէօզէթէսի Թէգլէյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տօխիլլիյէ, Խարիճիյէ, Ատլիյէ, Թիճարէթ վէ Նաֆիա նազըրլարը վէ Շուրայի Տէվլէթ րէիսի բաշալար Հազրէթլէրը՝ Զաթը Հազրէթի Սատրազամինին Թահթը րիյասէթլէրինտէ օլարագ էվվէլքի կիւն Եօլլիւնտէն սօնրա Մապէյնը Հիւմայունտա պիր Թէտքիք իտիլմիշլէր տիր։

—Էնճիւմէնի աէֆիրլէր էվվէլքի կիւն Ալէմտիրտա սէֆարէթխանէսինտէ Թոպլանմըշ, վէ Թէքրար պիր Թէֆէմմիւլ իճրա իտիլէճէք պիր պիրինճի Թալաբը պուլունմայէ սաեաթ արտ պիր իճթիմայա տահա Թէխիր իտիլմիշ տիր։

—Մէլէքի Բօթրիֆի՝ էվվէլքի կիւն Շահրաամ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Տիւն Ֆրանսըզլարըն յուլիս 14 միլլի Եօրթուսը օլմագ միւնասէպէթիլէ, Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գամպօն՝ Եօլլէքտէն պիր սառթ էվվէլ սէֆարէթխանէ սալօնընտա, Խանէի Բօյա հագգընտա Տէրսաատէթ վէ Պէրա Մօնթէնէկրօ Գօնսօլօսու իլէ սաիր սէֆարէթ մէմուրլարը, Ֆրանսա ժէնէրալ գօնսօլոսու Մ. Կայէյ իլէ գօնսօլոսխանէ մէմուրլարը վէ մաիէթ վարլըգլարը Թեսվիրիլէ պուլունմագտա հալէ պիր րէսմի գապուլ իճրա իթմիշ տիր։ Մ. Գամպօն՝ նուտք օլարագ պէրէօրի րէլիթիկ Օսմանի էֆէնտիլէրին Թալաբը էյլէմիշտիր։ Տէրսաատէթտէ ... Ֆրանսա Թէպաասընըն պէրիքէրի վէ Ըսլահը գուլլանմագ միւֆէթթիշլէրը սամանդա Մ. Վէրլօգ պիր նուտք իրատ իտէրէք, Մ. Գամպօն տահի միւնասիպ ...

սուրէթտէ ճէվապ վէրմիշ, վէ պու աէֆէրլէր Թէլագգիսը օլունմըշ տըր։

Սէֆիրը միւչտէրէկ պաթէնէ պուլունանլարը աէֆարէթխանէ վէ պաղչէսինտէ գապուլ իթմէգ, օ-խալլի ... պէրաբէր էտէճէք տէ պուլունան քէնտիլէրինէ իքրամ իթմիշ տիր։

Տիւն Եօլլիւն վագթը Օսմանլը գարագօլ աէֆինէսինտէն Թօրլար իթթիլաֆ կիւրիլ, ... վէ մանրէլիկտէ տէօր վալիտէ ... մայըթ վօլօրլար տօնաթըլմըշ տըր։

Եօլլէն վագթը Թարաֆը հազրէ-թ Բատիշահիյէտէն Տաժառ Մէհմէտ պաշա իլէ Մինիր պաշա հազրէթլէրը աէֆարէթխանէյէ աւվէթլէ, Մ. Գամպօն րէսմէն Թէպրիգ իւֆթա իթմիշ տիր։

Սէֆիրը միւչտէրէկլէրին զէվճէսի, գըզ գարտաշըն Թէպրիգ իթմէք վէ աէֆարէթխանէ միւրէճաաթ իթմիշլէր տիր։

—Իւնանի տէնիզալարընա 35000 իր- ... օլան Բօգազլարըն Մալիյէ Նէզարէթինտէն Լօզամ կէլէն Եմրէր վէրիլմիշ տիր։

—Պարիզ Օսմանլը սէֆարէթի միւշավիրլիկինտէ Թային օլունան Նէֆիզ Մէհմէտ էֆ. Հազրէթլէրի Տերին կէճէ Ըրթմիշէֆէրէկ մանզըլը Մէմլէքէթէ կիթմիշ տիր։

—Վան վիլայէթի Նաֆիա Նէզարէթը՝ Ադանա Նաֆիա Նազըրլարընտան միւնֆէսլ Րէֆիք էֆ. Թային պույուրուլմըշ տըր։

—Գալ աէնէ Մէքթէպը Թըբբիյէյի Միւլքիյէի Շահանէտէն աէօրթ էֆ. Գաշէրէն Թէրֆիլ օլմուշ, պաշքա աէվրուպա Տուրանի Թարաֆընտա պուլունան Նիգոլայոսըլ, Բարաթ Արմեան էֆ. օլմագ իւզրէ Եմմէն պուլունմըշ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Տիւնքի կիւն պօրսա միւնասէպէթիյլէ Բարիզ Գօրսասը գաբալը օլտուղընտան, պու կիւն ֆօնտա Թէլկրաֆլարը վէրիլմէմիշ, անճաք Լօնտրա Գօրսասընտա Գօնսօլիտա 21.56 աչըլըբ 21.43 գաբանմըշ, Գոնսը Օթոման 12.50 աթմ., Ինկիլիզ էսհամը 112.87 ֆիյաթըյլէ աչըլըբ ... պու ... Գալաթա Գօրսասընտա պու հասարանտա Թէլկրաֆտը ... Գօրսաստա ... Հեվալէլէր Թէրֆի պուլունմագ ... 23 ղր. 23 ... աչըլան Գօնսօլիտա 23 ղր. 27¹/₂ բր. օլմուշ, ... տահի 107¹/₄ ֆիր. պուլունան Շըմէնտոֆէր պու կիւն 108¹/₄ ֆք. աչըլարագ, մաամաֆիհ ... քէմալը կէրմի ... պուլունմագտա պուլունմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Գալ սաալաէ Գուլաթա քիլիսէսի խօրհրդարանընտա Բաթրիգ Աէօն. Տ. Մաղաքիա Օրմանեան հազրէթլէրին Նախագահութիւնը Թահթընտա օլարագ, Իգմիրեանց էսէրինի ... միւլքիյէթլէրի ... վարանելէմ ... Թալէպ իթմիշ, վէ միւճէրրէտ ... պահսի պուլունմըշ տըր։ Իճտիմա ... Գալաթա ... Նաամիշ ... Դ. Բաղտասարեան ... Տ. Գրիգորիս, ... Ապրհամ ... Տ. Տէր Կիրակոս ... Վերապատուելի Մկրտիչ, Տէր Ներսէսեան Տիգրան ... Տէր Վարդան էֆ. պուլունմըշ տըր։

Ցանկահավաքէն Ազգային Գործէրը ...

լան Մկրեան Արժ. Տ. Յովհաննէս Հայր՝ գօմիսիօնըն պիր րաբօրթօսունը, վէ պու աէնէ միւսաապագայտ գօմիսիօնա քիթապլար հաքքընտա միւհիմ... Թարաֆընտան վէրիլէն րաբօրթօլարը օգուտուրտան սօնրա, Մէզքիւր Քիթապլարտան Արմաշ Դպրեվանքըն Տեսուչներէն Արժ. Տ. Ազգան վարդապետին՝ Մ. Գրիգոր Լուսաւորիչ իւզէրինէ եազտըղը Եկեղեցականընը՝ քիթապը, վէ Յ. Գ. Ճանիկեանըն «Հնութիւնք Ակնայ» նամ մաթպու էսէրի միւքաֆաթ օլուպ, պիրինճիսինէ 40 վէ իքինճիսինէ 20 լիրա իքրամիյէ վէրիլմիշ տիր։

Գալ աէնէ գօմիսիօնա Թագտիմ օլունան էսէրլէրին հէսապլէրի պէր վէճհը աթի տիր։

1. «Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ».— Ուսումնասիրութիւն պատմական եւ մատենագրական եւ վարդապետական, մասնաւորութեամբ խառն երկասիրութիւն Տ. Ազգան վարդապետի Համազէեան (ձեռագիր)։

2. «Վարդապետութիւն Առաքելոց, անվաւերական կանոնաց մատեանը, Թաղթ Յակոբայ առ Կորնթացիս եւ կանոնք Թադէի».— երկասիրութիւն Հ. Յակոբոս Վ. Տաշեան։

3. «Հնութիւնք Ակնայ».— Յ. Գ. Ճանիկեան (տպեալ)։

4. «Համեմատութիւն Ուսումնասիրութեան Հայ-Պարսիկ լեզուաց».— աշխատութիւն Ս. Յ. Կարապետեանի (ձեռագիր)։

5. «Միւսաւորհնէք եւ նորա կիրառութիւնը».— Ա. Այվազեան։ (ձեռագիր)։

6. «Պատմութիւն Հայ. Առաքելական Նախագահաց Ս. Եկեղեցւոյ».— աշխատասիրեաց Յարութիւն Տալաշեան (ձեռագիր)։

Րաբօրթօլարըն գրաաթընը միւթէագըպ, Բաթրիգ Օրմանեան հազրէթլէրը հիւտէ քէլամ իտէրէք, Աղա Յովսէփ Իզմիրեանցըն գէօզէլ հէմմիյէթի հասս իլէ աալսլար օգունմըշ, վէ միւլքիյէթ սահիբ ... պու կիպի միւսապագալարըն չօգալմասընը Թէմէննի էյլէմիշ տիր։

Հազըրուն չալըշմալ վէ լիմանլարը Թալիփ իբրամ օլունարագ սօնըրա հէմմիյէթ աալգալմըշ տըր։

—

Սըվաս Առաջնորդը Թահմիրեան Գեր. Տ. Պետրոս Եպիսկոպոս՝ տահի Գուրսուչէշմէյէ աղըլմըշ, Կրօն. Ժողով Ատենապետ Յովհաննէսեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազան՝ իտարէ գիւթիւրիւլմէքտէն սօնրա, Օրթագէօյէ տահի աղըլմըշ, Կրօն. Ժողով իքինճի Ատենապետ Մանկունի Գեր. Տ. Վահրամ Սրբազանը գիւթիւրէթ էյլէմիշ տիր։

—

Տիւն սաալաէ Տէրսաատէթէ կէթիրիլմիշ օլաճագը ... միլլէթ ... Եօգուճ ... 27 նէֆէր օլտուղունը մաալումաթ ... էյլէմիշ տիր։ Եօգուճ ... պու կիւնլէրտէ Ս. Փրկիչ Խասթաղանէսինէ աղըլմըշ, Թալէպլէրտէն ... սօնրա պու Թէրթիպ պուլունմագտա ...

—

Ցնորական Խորհուրդ Տիւն Բաթրիգխանէտէ Թօպլանտան Նյութ էֆ. Նըն Ատենապետութիւնը Թահթընտա օլարագ իճտիմա իտէրէք, մէվզուը միւզաքէրէ օլունան մէսէլէլէրին րաբորթը Թէքրար միւզաքէրէ օլմուշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 14 յուլիս.— Գալ կիւն միլլի Եօրթուսը պէգ շաշգալը պիր սուրէթտէ իճրա օլունմուշ տըր։ Հավա գայէթ կիւզէլ իտի։ Նումայիշ օլարագ պու գատար խալգըն Եօլլէ Թօրալարտա կէօրիւլմիշ, վէ ... պիր սուրէթտէ ... պուլունմուշ իտի։

Մէնճանէն իճրա օլունան Թէֆթիշ օ-չուլարը՝ մուվաֆֆագըյէթլէ աղըմըշ օլմուշ, վէ հիչ պիր հատիսէ վուգուա կէլմէմիշ տիր։

Բարիզըն միւթէֆէրրիգ սաքիլլէրինտէ իճրա օլունան մահալլի շէնլիքլէր գէվգէլ պիր սուրէթտէ ... Բարիզ օրտուսունըն պէօյիւք աքէր բէյսը կէչիտ ... Լօնշան

միւթէմտիտ Թաչի Թէֆթիշ ... աալ Ֆէլիքս Ֆօր պէօյիւք մէքտուպլէր Բօրիզ գուլանտան Թէպրիգ գալաճագ ... Սուրէթ իլէ Թէպրիկ հաքգընտա պիրինճի Ապլէթ ... պուլունմըշ տըր։

Րէիսը ճումհուր Մ. Ֆէլիքս Ֆօրըն պուլունտուղու տէօրթ էվրէտէն էնթէրէսան պիր սօզ ... ժէնէրալ Սաուսիէ Թէսմէթ ... պու Եօրթուն Թէպրիքի հագգընտա ... «Աէտրան Բօսուօ» նէյնէ ... պուլունմըշ տըր։

Ասքէրին րէսմը կէչիտինտէն սօնրա, րէիսը ճումհուր Մ. Ֆէլիքս Ֆօր աէքէրին Թէվրը լէվէնտանէլիէրինտէն տոլայը հազըրիյէթ նէզարէթինտէ պիր Թէպրիքնամէ էօրտուլ իթմիշ տիր։

Մէզքիւր միւլք աէրթիւ ... հիչ պիր հատիսէ վուգուա կէլմէմիշ տիր։

Աքշամ բէգ չօգալմալ պիր սուրէթտէ գանտիլ աանտանմագ իճրա օլունմըշ վէ ֆիշէնքլէր վէ մաշալալար Եագըլմըշտըր։

Փէթէրպուրկ 14 յուլիս.— Էնճիւմէն Միւլլիյէ գիւլեալ օլան Եվանէն Թէուֆիք էքսէլէնսը պուլունտուղու մատքիւր ... աէֆիրլէրինին պուլունտուղու հալտէ Ալէքսանտր Թիւրքիյէ ... իտարէսի ... Բէյթուլ Թէրքի Բէրլին Քաղաքընտա պիր Թէֆէրրիւֆ Թալէպ իւզրէ Ռուսիա Թէվքիֆ ... պուլունմըշ տըր։

Գալաթաէսի Սուլթան Ապտիւլմէճիտ էֆէնտի ... Մ. Բուլաշէ՝ միւսաֆիրլիքի մէսէլէսի ... իչուն հազրէթլէրի ... մէվճուտ տըր։

Բէրլին 14 յուլիս.— Ալէմանիա Իմբէրաթօրունըն խուսուսի գէօրիւշմէ Քէօլն Կալիֆէյի ... հաքգընտա պիր մուհաբէրէ Թէքլիֆ Ֆօն Պիւլօվ ... Ալէմանիա Իմբէրաթօրու իլէ Մ. Հանօթօ իլէ միւլագաթ իճրա իթմէք ... Մէնթէքէթլէրինին ... Թէմինաթ պիր Թէսէսսիւրըն էլիմէ տէպէք իլէ ... Մ. Հանօթօնըն միւլագաթը՝ ... հալէ էնթէրէսան Թէսիրլէր հասըլ օլմուշ տըր։

Լօնտրա 14 յուլիս.— Տէյլի Գրօնիգլ կազէթասընըն նէշր իթթիքի պէյանաթա կէօրէ, պիր սէֆիր ... Թօզրի պիր Մոնաֆաքաթ կազէթալար Մէզքիւր կազէթալարըն նէշրիյաթը ... Խուսուսընտա պիր Թէտքիք իտիլէճէք, պէօյիւք տէվլէթլէր մէճլիսինտէ Թէշքիլ պէյան իթմիշ տիր։

Բէրլին 14 յուլիս.— Ալէմանիա իմբէրաթօրունըն Նօրվէճ սէյահաթը իտէօր, պու Պօրտօ Թէպրիք վէ վէրիլէն միւլագաթ պիր միւտտէթ տէվամ իտէճէք ... Գուլլէօրէ Թարաֆընտան չէքիլէն Թէլկրաֆ պէյան իթմիշ տիր։

Բէթէրսպուրկ 14 յուլիս.— Մէվսուգէն իշիտիլտիկինէ կէօրէ, Ռուսիա պէօյիւքէլչիսի կէչէն պիր միւտտէթ մահզարտա օլարագ Բօլօֆա ... Թէրքիպ նէթիճէսի պէօյիւք Թօր Թէսլիմ իթթիքլէրինէ ... Թէվքիֆ իտիլմիշ տիր։

Վիեննա 14 յուլիս.— Գուլկարա րէիսը նազըրը Մ. Սթօյլօֆ՝ Իթալիա կազէթալարընտան պիրինին մուհարրիրինէ գօնուշարագ, պու աէրտա Գուլկարիստանըն փոլիթիգա մէսէլէլէրինտէ պաղլը պէօյիւք տէվլէթլէրին պիւթիւն Թէվէճճիհլէրինէ մուվաֆագաթ իտիլէճէքի, վէ հէմմէվար հիւքիւմէթլէր իլէ միւնասէպաթը խալէնտա օլտուղունը պէյան իթմիշ տիր։

Սօֆիա 14 յուլիս.— Գուլկարիստան Տէրսաատէթէն կէլէն աէֆիրը վէ խարիճէ նազըրը հէյէթի մաամուրինէ Թօրթէլ իտէրէք ... Թարաֆընտան օլունաճագըն, հիւքիւմէթի Սէնիյէ Թարաֆընտան իճրա օլունան Թէշէքքիւրի՝ պու հագգըտա Թէմաշապիէն Գուլկարիստան Թալէպ օլունմըշ տըր։

Պուքրէշ 14 յուլիս.— Ռումանիա հիւքիւմէթի՝ Գրեմլը աէնէքպէն կէլէն հայտիւտլէրին Թահլիյէսինէ պաշլամըշ տըր։

Ի ԽԹԱՐ

Գալ սէջիա կէրէք Սթամպուլ վէ կէրէք Թաշրա սպոնէլէրիմիզ պիր խրամէքաէ պուլընմադ իւզրէ, կէրէք Տերսաադէթաէ վէ կէրէք Թաշրասա կազէթաշրդա եէնիէէն դիր «Նէնէլի» սպոնէ օլանլարա, վէ զաթէն սպոնէ օլուզ սա վաՀէլերի կէսիքքէհ բէյաերբէյ սպոնրամանլարընը դիր «Նէնէ իչիւն Թազէլէնէլերէ՝ մաթպաամրդասա Թերճէմէ վէ Թապխանէլիզ օլան 458 սահիֆէլիք

ՍԱՐԸ ԻՆՃՈՒ

վէ 239 սահիֆէլիք

ՀԻՌՄԷԹԱՄԻԶ ՊԻՐ ՏԱՎԱ

վէ 415 սահիֆէլիք էրմէնիճէ

ԿՆՈՋ ՄԱՏ ԿԱՑ

Նամ 3 սաէտ բոման պիրանէն իքրամէն վէ հէսիլէթէն իթա օլունըզ, Թաշրասա պուլընան սպոնէլերէ բոմա իւճբէթի պիզէ սիա օլարադ քէնարլերինէ կէսնարիլէճէք սիր։

Ջէզա կէրէք Թաշրասա վէ կէրէք Տէրսաադէթաէ «ԻԸԶ ՄԱԶԱ» սպոնէ օլունլարա էահսա զաթէն սպոնէ օլուզ սա վաՀէլերի կէսիքքէհ բէյաերբէյ սպոնրամանլարընը Թազէլէնէլերէ 240 սահիֆէլիք

ԵՐԼԱՆԸՆ ԻԶԻ

վէ 145 սահիֆէլիք

ՊԻՐ ԳԱՐԸ ԻՐԻ ԳՕՃԱ

Նամ 2 սաէտ բոման պիրանէն իքրամէն վէ հէսիլէթէն իթա օլունուլ, քէզա բոմա իւճբէթի Թարաֆըզդան Թէսվիյէ օլունարադ Թաշրայա կէսնարիլէճէկի՝ միւհէթէճամ սպոնէլերէմիզէ իհթիար օլունը։

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ

Շաբ սըրսաա անվալը բոլիթիգեյէն պաս իթմէք իչիւն, եվվէլ ղէ եվվէլ գրալից Վիգթորիանը Յարելեանը միւնասեպէթյէ ինկիլիերասա իճբա օլընան զինյէթլերի զիքր իթմէք լազմ կելիյօր։

Կազէթաաբդասա իչպու զինյէթլեր կիւնի կիւնէնէ պէր Թաքսիլ նազշ սա Թարիխ խաբլմչ օլաուզընան, օգուլանլարբմբզդը՝ հիւքիւմէթը միւշարելեյհանը նազարլար ալթընա վագ եյլեարկէ պեօյիւք գուվվէթ վէ պեօյիւք սա նիզամ սա ինթիգամ գրալը հայրէթաէ գալմչ օլմալարը Թապրի սիր։

Եալընդզ Սրիթհեասէ 45 քիլամէթրօ պիր ժեսաքէ իւզերինաէ երկաղ ալմչը պէշ սաէտ հարպ սեֆինէներին ճեմ վէ Թէչիրը խարմէսի՝ ինկիլիերանը սենիզ իւզերինաէ օլան ճեհիմ գուվվէթինէ ե՛ն բարլադ պիր սելել սեյի՞ մի սիր։ Պախուսուս քի, իչպու վարբարլարը օլայա հեմ իսեպրլմէք իչիւն, հիւքիւմէթը միւշարելեյհա՝ ինկիլիզ պայրազընը սիւնանան սեօրի Թարաֆընա Թեմեվվիւհ իթարերեն երկաղ երբմի պէշ վարբարլարան հիչ պէրիսինի ճելզ իթմեյե հաճեթ կեօրմեսինի կիւրի, իհթիյաթ սօնդանլարընը Թեգմիլ սեֆինէներինի սախի Թեսիհ վէ Թեճհիզ իթմեյե լիւյում կեօրմեմիզ սիր։ Պու քեյֆիյէթ՝ ինկիլիերանը պահրիյեճեն ազամէթինի բարալա քեսինի սիր։

Հալ պու քի Յարելեանը միւնասեպէթյէ իճբա օլընան զինյէթլերի զիքր իթմե

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Գօնեայա գատար Թեմմուզ օյըներդ, կէչտիկի սեներէլերտէքի չիֆթճի էհալիսի բէք պէօյիւք մէնֆաաթը օլան Անատօլու շըմէնտըֆէր գումբանեասը հագգընտա աւրկէր կազէթալար իլէ պէրապէր պիզիմ կազէթամըզդա տախի եազըլան մէգալէլէր՝ մէզգիւր շըմէնտըֆէր խաթթընըն կէչտիկի սեներէտէ պուլունան մահալլերինէ էհալիսինէն վարիտ օլան միւթեատտիտ մէքթուպլարտա վերիլէն չօյնը իթթիլաֆ մալիւմաթը իսպաթ էթմիշ տիր.

Թիճարէթ, զըրաաթ վէ սենայիինին թէրագգըսը վէ պիր չօգ աաւամըլը միւթեաատտիտ մէմալիքի մէպէյնինի կէրէք գումբանեանըն մէրգէզ իտարէսինտէ, վէ կէրէք խաթթ պօյունճա պուլունան մէմուրլարըն տիգգաթ վէ ալագալարընտան, Բիւյիւքտէրէ ըֆթիխարիյէ էվվէլէ կիւնտէ սիւլէյմանիէ, պիր չօգ մէմուրլարըն գայրէթ վէ ըհթիմամլարը գումբանեայա միւթէհէրրիգ էթմիշ իսէ տէ, զէրաաթ էհալիսինին պէթաէթլէրինէ փէք վէ ուզուն պիր մէսաֆէյէ չըգարմագ իճապ էտէն մէվգիլէրտէ մէյտանա գալան մահսուլաթը պէլէտ պուլունմազ իտի, պու իսէ էնտիշէյի մուճիպ օլմուշ իտի.

Մէմալիքիմէ 100 քիլօյէ պիր խիւքի Սիրքէճիտէն իդխալ էտիլիրտի, իթխալ իտիլէն նէվիտէն 10 գրշ. ալամաղ իւ-զէն 12-14 գրշ. պէլէօլատ էտիլիր. Գու էկէր թողրու իսէ՝ մէմալիքիմիզէ պիր պար իսթիհսալ օլունսայտը քի, գումբանեա իլէ հէր իշի օլան՝ պիւ-յիւք բէք էյի պիլիր, վէ մաամաֆի էլինտէ պիր Թարիֆէսը վար տըր՝ միւտարիյէթէ չիգարմայ էհէմմիյէթլի պէլէտ վէ պու չիգարմաքլըղը տէ մէմլէգէթ օլունմագտա տըր.

Ցիկեր Թարաֆտան պէլլի խօլ-լար մէվիւթլիւ վէհէլէ էտիլիմ օլմա-մըշըտան, էլտարը 2-3 կիւն եր-րինէ 5-6 կիւն զարֆընտա իրսալ էտիլմէ օլընմագտա էմիշ էնիրիլօր. Մէզգիւր շըմէնտըֆէր խաթթըլար-ընըն աալըմ օլտուղը չիւնքէ էն վարէտէ տիր. աիւրէն նագլիյա-թը տէքրիրէթէ կէօրիւլէն սիւրաթ վէ ընթիզամ՝ պու խաթթըն նէ գատար էմնիյեթ օլունտուղունը իսպա-թա քիֆայէթ էտէր, պէրապէր, գումբանեանըն Ցիւհէնդ նագլի-յաթը իչիւն քիֆայէթ մէրգէզլէրտա վակօնլարը պուլունմամասը, վէ պիր Թա-րաֆտան տա էնէր վակօնլար նագ-լիյէ էտիլմէ՝ պոշալըգլա գալընճա տարըն պիր քէյֆիյէթ տիր.

Գումբանեա՝ մէզգիւր պէնտլէ պէյլան օլունտուղը կիպի, էհալինին բարտալիգ չէքմէկտէ իսթիֆատէ էթմէլի իճապ էտիւր, թէչրիպէ, աիւրէն նագլիյէ իւճրէթլէրինին փէնէլի էթ-մէյէ, իլքէ էթմէքլէ օլտուղը էհէմմիյէթ պիր էնէմմիյէթինի պիր գեթ սանքա գօյմագա չալըշըր, վէ պու-նըն սայէսինտէ նագլ, պիր չօգ պէ-քլէմէ գալան խաթթըն կիւզէրկեա-հընտա պուլունան էհալիյէ իսթիֆատէ իլէ Թէվզիիլէ սիւրէրըն Թէչէկքիւր վէ մինէթտարլըգընը գազանմըշ տըր.

Բիւյիւքտէրէ կաղէթասը՝ էն նիհա-յէթ գումբանեա միւտիրի Մ. Հիւկ-նէնին էհլիյեթինի մէտհ ու սէնա իսէյօրլար էկիւօր. Էվվէլ, պու խուսուսատա աիւրէն «աէյօրլար» թէմէէլ հէֆէթ էսգ տըր, պի-րա մուամէլէչինի՝ րէսմը ու-մուրա կէչմիւկի կիւնտէն պէրիւ իրսալ էտիլէն աիւրէն գումբանեանըն Թէ-րաքքիսինէ, վէ օ նիզամըթ էհա-լինին մէնֆաաթինէ խատիմ օլմուշ պիր քի, պիզ պու ձէէթի սէ ա-լալէթ նումիւնէ մէքթուպլարտան իթիրատա մէճպուրըզ.

Նիհայէթ՝ Անատօլու շըմէնտիֆէ-րի տաէրին էհալիսին չէհամէթինէ վէ պիզիմ մէյհատաթըմըզ նէթի-ճէսինէ պիրնէն, պիզէ օլընան շըմէնտըֆէր գումբանեասընը միւ-քէ պէօյիւք պիր խըտմէթ էթմի-չինի, վէ իլէրուտէ խաթթըն խըտմէ-թինի Նիւմէթինէ պէօյիւք պէօյիւք խտմէթլէր իյէ օլունաճաղընը Թէ-մէննի էտէրիզ.

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Նաֆիա պիւրօյէթի օրնէկի միւֆէթթի-շի իզզ. Մաւսիսա էֆէնտի Բէրինճի րիւթպէտէ սանիյէ օրտէնէ միւթէմայիզ Թէվճիհ պույուրուլմուշ տուր.

* *

ՆԻՇԱՆ

Հալէպ բէթարիֆ գօմիսիօնը Ֆէրիտ աֆէնտի. Պէտէր ասլըն հազրէթլէրինէ Ւնճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը ըհսան պույուրուլմուշ տուր.

ՌԵՍՄԻ

Էվգաֆ ըհալէ վէ մալիյէսինէ զուհուրաթը աաւզըրը Շահնէ մէնֆաատինէ օլմագ իւզրէ Թէեսիս վէ քիրայէ լըթֆէն իլէ մերհամէթէն մէ ատատ վէ հասըլատի մազպըրթլարը մէքթէպլիք պէլտէ հազրէթի Շէհրիւարիտէն պուլունան իռէթ ռէիսինէ նախրիյէ հազրէթի Զըլլուլլահի բաչէրին ինատ պուլուրան 2500 լիրալըգ էմլագ նէ-ֆիսէ իլէ էրզագը համլէսի վէ ֆիւթըւվէթի Թարաֆլարընտան ըհ-սան պըլըռան էյնալըն ըհա վէ մէզ-տուր վէ Քիյալէթէ միւտէքէյէ 1ինճի տէֆթէր տիր.

Դէյին Ւըր

Օ. Ւր.

2,500 ձանիպը ազատէբ հէմ-մէ Խըլաֆէթէթլերինէ հիւռեմինտէն իհսան պույուրուլան

270,000 լիրա 108 գրշ. հիսսայէ-յա պէտէլի օլան,

Իպգաւ 313 սէնէսի յունիսի 27նճի կիւնիւ ագշամընտա գատար վարիտ օլան էշեանըն տէֆթէրի վէ էշեայը իհսան էտէն զէվաթը քիրամըն է-սամիսի.

1.— Սէր մուսահիպը հազրէթը Շէհրիյարի աաա. Ճէվհէր բաշը հազրէթլերի՝ իւչէքէ իչինտէ մաաա էօրթիւսի վէ աաըրէ՝ 3 պարչա, 1408 գրուշ. 2.— Իւմէն Գոմիթէքէ Թաթըլիքի րիւթ. Աչընտան էֆ. հազրէթլէրի՝ իչինտէ եսաստ՝ 1 պարչա, 750 գրուշ. 3.— Թիւթիւնճ-իւանէ ամիրի Րէսիֆ պէյ «Միւտա-թիրէ Զաֆէր» րիսալէսի 2000 պարչա, 2000 գրուշ. 4.— Խըմի-թէլէկրաֆխանէսի էլըննի էսնէ-պիյէ մաւիւտիրի Բոզէնտանին է-ֆէնտիսին հարեմի հանըմ՝ անթի-գա իչինտէ չէմիլէ վէ աաըրէ՝ 8 պարչա, 208 գրուշ. 5.— Թիւճճա-րըտան Մ. Գըքէր՝ Ինկիլիզ օյան Թազէմէ 2 պարչա, 1200 գրուշ. 6.— Ֆէնէրլէր միւֆէթթիշի Մ. Էմիլ Պօտաի 2 պարչա րէսմ Թապլօսը. 7.—Թէշրիֆաթճի Խըրիշիյէ ա-Թաւֆ. Իպրահիմ պէյ էֆ. հազ-րէթլէրի՝ սէմէլ սահանլարը Սապ-օնէրի 10 պարչա, 3420 գրուշ. 8.— Միւտիրքէօյիւնտէ մուգիմ Մ. Ալի-յօն 1 պարչա րէսմ Թապլօսը. 9.— Նէմիրգատէլէր մաւրաաաա գըլը-ճ, է-րէքտէն մաամուլ սէճճատէ վէ գօր-եօլա էօրթիւսի 3 պարչա 15120 գշ. 10.— Թիւքրիպաք աաաա. Եավէր պաշը հազրէթլէրի՝ պիր աաւզընտա գօնվէ ֆընճանը իլէ էգի գիւբ 14 պարչա, 7020 գշ. 11.—Միւշիրիէյ-հին հարեմի հանըմ՝ էլ ալնասը 1 պարչա, 216 գրուշ. 12.—Նէթըլանտա նամ սիֆարէթը գումբանեասը 10 աաէա Ֆրանսըզ ալթընը 950 գրուշ. 13.—Մառամաշէլ Բէրի Վիլէչլօ նա-մընտա Գլանթ բաշա հազրէթլէրի՝ 1 աաէա րէսմ Թապլօսը. 14.— Բօր-սէլէն ֆապրիքասը Հիւմայունը րէա-սամլարընտան Ազամ էֆ. 2 աաէա րէսմ Թապլօսը. 15.—Գրէտի Լիօնէ Պանգասը միւտիրի Մ. Պլանշինէյ վէ Մաաամասը 75 աաէա Օսմանլը լիրասը, 8100 գրուշ. 16.—Օրման վէ Մէատին վէ Զըրաաթ նեզարէթի մաւհասէպէճիյի մաւավինի աաաա. Բաշիմ պէյ՝ մագաս, գալէմթըրաշ, մըգթա. 3 պարչա, 378 գրուշ.

(Տէվա-մ)

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

Հէր կիւն էօյլէյէ գատար քէմալի իւք աաագէթ Իւսկիւտար չարշըսընտա Մահ-քէմէ սօգագընտա Աճէմ Թէմպէքիճիյի-նին իւսթ գաթընտա պուլունմագտա օլ-տուղը կիպի, էօյլէտէն սօնրա աախը Գէլոլայտա Գալաթա Սէրայընտա Մէգ-թէպը Սուլթանինին գարշըսընտա 200 նումէրօլը աբարթըմանըն պիրինճի գա-թընտա 3 նումէրօտա պուլունըր. Մուա-մէլէսի մագրուֆ օլըփ Թարիֆի իւրման թէրաքքի ալիւյանըր էօյլէյէ իւչէք իւփը-մալէտէ աճէյէ ալըսը հէր նէվի ամէլիյաթը տիշ պօզուլմագտան մանի իլաճլար, վէ իլաէլէյի տիշ իւչիւ իւլէր վէ պի-լիկ տիշ մագպուլը. վէ տօղրուտան տօղրույա իւրկինանտան էսրարէն տիշլէրինէ էվէրիշլի խըզմէթ պօրջլանը իւխ վէ տիշ իւլիւն միւթէաաալլիգ ամէլիյաթը մէմնուն-իյէթ պախշ պիր սուրէթտէ իճրա օլունուր. Սօլը կիւնլէրի մէճճանէն մուա-յէնէ իւրու օլունըր.

30—39

ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՏՕՆԸ ԵՒ ՀԱՅ ԼԵԶՈՒՆ

Երանաշնորհ Թարգմանչաց տօնին կարեւորութիւնը շատ մեծ է մեզ համար, թէ՛ կրօնական եւ թէ՛ գրական տեսակէտով։ Այս տօնը եկեղեցական մեծահանդէս արարողութեանց հետ գրագիտական ուսումնասիրութեան ու երախտագիտական յարգանաց արտայայտութիւններ ունի, Հայ գրութեան զարգացման պատճառ հանդիսացող պանծալի անուններուն, որոց մէջ բարձր ի գլուխ կը կանգնին Սահակ եւ Մեսրոպ սքանչելի Հայրերը, եւ Ոսկեդարու գրական շարժման երկու քաջաները։ Ուստի ամէն Հայ անհատի համար ուշադրութեան արժանի է զոյգ մը բազմավաստակ Հայրերու բազմարդիւն կեանքը, եւ այդ նպատակաւ Եկեղեցին միասին եւ զատ զատ յիշատակել պատշաճ դատած է, ինչպէս Սահակ-Մեսրոպ միասին Թարգմանչաց տօնին, եւ Սահակ կամ Իսահակ Պարթեւ հայրապետ առանձինն (տօնելի նախընթաց շաբթուան Բուն Բարեկենդանէն), եւ Մեսրոպ վարդապետ Թարգմանչաց խմբին հետ (տօնելի Խաչի Ե. շաբաթ օր), գովաբանելով գեղեցիկ երգերով անոնց մաքուր կեանքը, կրօնաւորական սուրբ եւ նուիրական ջանքերը։ Թարգմանչաց յատուկ Շարականը մին է մեր Եկեղեցւոյ նուիրական երգերէն վսեմ թէ՛ իւր յօրինուածութեամբ եւ թէ՛ եղանակի քաղցրութեամբ, զոր գրած է Վարդան վարդապետ Բարձրբերդցի (*)։ Այս շարականը կենդանի եւ ազդու շարադրութիւն մ'է անոնց վարուց վրայ գովաբանական այսպէս. «Որք զօրօրեցին անօրինաբար զիմաստս անհնարին, հաստատելով յերկիր զգիր կենդանի հոգւոյն ընդ նոր Իսրայէլի»։ Ինչ-որ զգացողութիւն մ' արդէն գիրը կենդանի եւ անմահ պահեց աստուածային խօսքը ազատելով երկրաւորութեանց պատգամներն Հին եւ Նոր Կտակարանաց, եւ ապա յայտնի կը մնայ նոյն մեծ սքանչելիքը որ Մեսրոպայ նշանագրաց, «Որ խորհրդածեալ հնարիւք լուսոյ փառաց անեղին նկարագրեցաւ մեզ գիր կենդանի. յորդանոյ մաքուր մեծին Մեսրոպայ»։ Ուրեմն որ քննադատը անկասկած նկատած է այս շարադրոյն, այլ ազգային մեծ գիւտ մը կրօնաց համար, բազմավաստակ վարդապետն գրած գիրը, ուր յոյժ յատուկ խորհուրդ «Սկզբան գրութեան Հայոց լինել զկերպն մեծի գիտութեան» վկայած է պատմիչ մը։ Թարգմանչաց ժամանակակից պատմիչներ Մովսէս Խորենացի, Ղազար Փարպեցի եւ Կորիւն հռետորիկ վկայներ հանդիսացած են Սահակայ եւ Մեսրոպայ վարուց։ Սահակ յիշուած է Հայոց մեծամեծ կաթողիկոսներէն մին եւ բազմերախտ հայրապետ, ինչ է եղած Ս. Մեսրոպայ աշակերտը, երբեւ մաշտոցը՝ Ս. Գրոց Թարգմանութիւնն զառ թողած է մեզ Կանոնական Թուղթ մը, երեն կենդանութիւն Ասոր շարականներ Շարականներ, նոյնպէս քանոնդիրներն եւ ուղղափառութեան եւ աւրին աղօթքներ։

Իսկ Մեսրոպ Հայ գրութեան բազդատմամբ կարապետն է եղած, Մեսրոպ կամ Մաշտոց մեր բազմերախտ վարդապետաց շարքին մէջ առաջին փայլուն աննմանութիւնն է, Հայոց գրութեան դարագոյց. իւր գործը իրավ եղած է ուղղակի Հայ գրականութեան, որ անդամ պարզապէս է գրաւոր երկասիրութիւններով, որոնք են Մեսրոպեան եւ իւր անուամբ կոչուած է Մաշտոց։ Ունի նաեւ այլեւայլ աղօթքներ, որոց մէջ կը փայլի իւր ճշմարիտ հանճարը։ Մեսրոպայ վարուց ամփոփ պատմութիւնը գրած է իւր աշակերտն Կորիւն, մանաւանդ իւր վերջին տարիներուն արքայութեան վրայ։

Այս մեծ անձնաւորութեանց անուանները նուիրական են մեզ համար, եւ անոնց կը պարտի այսօր վաճառականն ու արհեստաւորը, դպրոցի աշակերտն ու վարժապետը, հեղինակներն ու խմբագիրները, զոյն չնորհիւ անկորուստ մնացած է մեր լեզուն, Աստուածաշունչի գրաբար Թարգմանութիւնը ու նախնեաց գեղեցիկ գրուածներն, ամենքն ի միասին կրնանք ստանալ գրական գանձերը։

*
* *

Մեսրոպեան գրոց արդիւնքը պարզելէ վերջ արժան կը համարիմ յառաջ բերել Մեսրոպեան առաքելոց «Վեհ գաղափարական բաղդը Ս. Զ. եւ Ս. առաջինագոյն Ս. տառին» հասարակութեան գրուածքէն քաղուածներ հանել, որ ուշադրութեան արժանի են ամենքին, այն է բանասիրաց համար, եւ որոյ հեղինակը անծանօթ մնացած է, բայց նպատակ ունեցած է երգեցողութեան խորագրութեամբ չքնաղ օրինակ զգացմունքը նորհերով եւ պարզ այնքն շատ անգամ չենք կրնար մեր Թարգմանչաց լեզուն պատշաճաւոր փայլուն ունենալ ամէն նոր Հայ լեզուի մէջ՝ աւանդաւորութեան հաւաքածոյ «բազմաց» բարձրագոյն Մեսրոպայ. — Երեք անգամ Տ. Զ. եւ Մ. — Պատմութեան կոչումն գիտնոց։ — Ի բաց դարձ ըստ հոգեկանայ։ — Աղերսագիր նամակ արքայ. — Բարեփառաձոյնէ Տեառն բարեկաց», երեք գրիչ ողջագորիւր այսպէս կոչեն, «Գնա արա՛ մեզ Ս յանուն. — Զ'անց կեղեց Ս հայկական. — Ընթերցեալ ի մէջ կայտառ գծայն. — Համառօտ Թարգմանութ. — Մեր բաղդամբ ի քո տառն. — Բարեպաշտ մեզ երգեցման. — Կամք զնահանջած զո յանդիման. — Բեր ցուցանեմք Ս անուամբ. — Առաջնորդեալ փառաբանական», այս բաղաքարկան երեք տառերուն խնդիրքն ունին գինելով Մեսրոպ վարդապետ կը տառապէ տառերու Ան գոյակալ այսպէս. «Գանձեցար Ս անուամբ. — Զմարդկան լեզուն տեսաւ ի գրու. — Բեր խորհեմ զա. — Կոչեն զմեզ կենդանացնել. — Վկայ հոգւոց քեզ գոյութեան», ուր ուրեմն կը խորհի նաեւ Զ. ինչպէս անոր ձեռնտուն խոնարհելու ձեւ մը, որպէս թէ զկառուցութիւն ունենար գտառերին (Մեսրոպայ) ցուցումն իշխելու եւ իւր անձն արդարացնել «Ի գուծս անկեալ Զ. ձեռնամբ.— Գտանելով հանդէպ եկաց»։ Բայց Մեսրոպ վարդապետ կը տատեէ Ս ը ընկերը Զ այս խօսքերով.

«Ա՛յ չորեքեան յետին նախորդաց
Դու նախատրինք բարից անուանց.
Զօրանչէին եւ խանդարիչ
Վրէժ առոյգեա կրկին չարեաց»

Այսպէս ներկայացուցած է Մեսրոպ տեր եւ գտառս իւր գրերուն, որոյ չնորհիւ պահուած է Հայ լեզուն եւ Հայ գրականութիւնը, որուն մէջ առաջին անգամ կը բանէ Աստուածաշունչը, դրոց աւանդութիւն, Սահակայ եւ Մեսրոպայ գրականն արդեանց գլուխ գործոցը, վասն զի անոր Թարգմանութիւնն ունեցած է անհամեմատ քաղցր լեզու։ Պէտք է յիշել թէ Հայ գրական լեզուն առաջին հոգ զօրանանքն է եղած, ու առ այս վկայած են «Հարազատութիւն, մաքրութիւն եւ ընտրութիւն, բանաստեղծական զարդ, ճոխակ եւ փիլիսոփայութիւն, որ կը տեսանէ այս շքնաղ լեզուին մէջ, կենդանութիւն ազգային մտաւոր բարձր վիճակ մը»։ Ասոր նման վկայութիւն տուած են օտարազգի լեզուաբաններ, եւ քննադատներ, եւ նկատելի է որ Ոսկեդարեան մինչեւ ներկայ դարը Հայ լեզուին մասնաւոր զարգացման հանճարոյն յառաջացուց Ազգի մը համար լեզուի խնդիրը կենսական խնդիրներէն լինելով, ժողովրդեան ու գաւառաց անկորուստ պահելու նախանձախնդիր եղած է, մատենից վարժարաններու եւ մանաւանդ ներսէս չնորհիւ բայց նոր-աւոր պարագաներու բերմամբ ազգային ազգի նախնական հարազատութիւնը կը կորսուի, ինչպէս է մեր գաղթականութեան երեքէն մասը ու, վասնզի բնական է որ հոն ուր մայրենի դասաւորականութիւնն ու կրթութիւնը չկայ, գաղթականը օտարին հետ պիտի ձուլուի, անգամ ըլլալ չքաւորութեան ձեռնամբ առնուած է, հոն ուր զօրծածելով օտարներու իշխանուցք բառ մը կը գտանեն, լատինական փրկէի պատճառ։ Ի օտարական զարգացմունք ազգայնութիւններ շատ եղած են, ինչպէս ամէն Բուլղարիոյ հասարակութիւնն ալ այս վիճակին ենթարկուած է, եւ իրաւամբ շատ բացորոշ կերպով պարզուած է «Ուսանողաց ներկայն եւ ապագային» անուն գրքոյկը (տպուած ի Կ.Պոլիս 1896), ուր հոն եկեղեցական արարողութիւնք մինչեւ մայրենի լեզուով կը կատարուին, իսկ վարժարաններն ուր հոն պիտի զարգանայ մայրենի լեզուն, շատ մասը վիճակի մէջ մնացած է, եւ զօրակցութեանց վրայ խօսելով յառաջ բերած է այնպիսի Հայոց կեդրոններ, ուր հոն կրթական ծրագրեր հզօր ազգութեամբ անձնական մեծ մը կազմելու չէ այն լեզուին, եւ անոր մէջ կանոն կր. Ս Թարգմանչաց խնդրակից լինելու համար, վասնզի կրէ «Թարգմանչաց ժողովուրդին անտարբերութիւն յոյժ երեւանալու ազգին եւ ու Օսմանեան պետութիւնն, որ ազգասիրութիւն շնորհած է ամէն ազգաց իրենց ուղած եզանակը ունենալ, իրենց մայրենի լեզուն, այսպէս Օ. Պ. Սուլթան Աբդուլ Համիտ Խանի Թիւրքի այժմեան վեհապետին Բարեխնամ ազգայնութեանց չնորհիւ է մեզ այլեւայլ հրատարակութ., հրատար Հայ կրթական ազատ գործն, որ Ս. կրօնական պարտաւորութիւնքը համախոսնայն վարելու իւր վարժարաններն»։ Բարեպաշտութիւն մ'է այս մեզ համար, որ մայրենի լեզուն պահուած է մեր մէջ եւ մեր վարժարաններու աշակերտաց մէջ պիտի ըլլայ օգուտն Ոսկեդարու ոսկեղէնեկ լեզուին ուսումնասիրութեամբ։

Ա. Տէր Մինասեան

(*) Վարդան Ծ.Վ. դարու նշանաւոր վարդապետներէն մին է, որ է աշակերտ վանական վարդապետի, մեծ անուն ունի երեւ պատմիչ, մատենագիր, աստուածաբան, ուսուցիչ եւ լեզուաբան, իւր գրական գործերն են Մեկնութիւն Սաղմոսաց, Ներբողեան պատմագրաբար ի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ, Մեկնութիւն Երգոց Երգոյն եւ ուրիշ Շարականի հատուածներ։

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հայաբարձութիւնս պատիւ ունի ծանուցանել Գասսաբաման հասարակութեան թէ՛ ի նպաստ հիւանդանոցիս կըզագրած հլած տիկեան Թղթի յունիս ամսոյ զուտ հասոյթն 6502 դշ. եղած է հետեւեալ կերպիւ.

Ա.	տեսակ	0	Թիւ	3088 դրուշ
Բ.	»	1	»	$152\frac{1}{2}$ »
Գ.	»	2	»	$322\frac{1}{2}$ »
Դ.	»	3	»	2527 »
Ե.	»	4	»	212 »

Միմիայն վեց հազար հինգ հարիւր երկու 6502 դրուշ

Զայս ծանուցանելով Հայաբարձութիւնս ուրախ է յայտարարելու թէ բարեսէր ազգայինք գնահատելով Հիւանդանոցիս Թղթին օգնութիւնն, սկսած են հետզհետէ արդիւնաւորել այն հասոյթն յօգուտ 926 աղքատաց։

ՑՈՒՑԱԿ ՀԱՏՍԱՐԵԼՈՑ

	այր	կնոջ	ընդհ.
Հիւանդք	109	48	157
Ծերք եւ տկարք	169	92	261
Մերք եւ անդամալոյծք	122	52	174
Տղայք	226	47	273
	626	239	865
Գաղթականայք	53	8	61
	679	247	926

(Կնէ+)

Կ. Պոլիս, 1897 յուլիս 1

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Ցիւն Օրթագէօյ աշըգլարընտան կէչմէքտէ օլան քէրէսթէ խիւքի պիր մավունանըն Թայֆասընտան պիր Րում՝ խէլքէնի չէվիրէճէկի սը-րատա հէր նասըլսա տէնիզէ տիւ-չիւպ պօղուլմուշ տըր.

—Աչըգ չըրպըզը օլան պիր Րում՝ էվվէլքի կէճէ սաաթ 3 րատալարընտա Սըթմաայօլտա Լիմօն իսքէլէսի էօ-նիւնտէ տէնիզէ կիրմիշ, վէ օրատա տէմիրլի պուլունան պիր կէմինին ալթընա կիտէրէք պիր տահա մէյ-տանա չըգմայըփ պօզուլմուշ տըր.

—Կէչէն հաֆթա խալինտէ 2 կիւն զարֆընտա Նիւ-Եօրգ շէհրինտէ 14 քիշի սըճագտան վէֆաթ էթմիշ տիր. Շէհրը մէզգիւրտէ Թէրմօմէթրօ՝ սանթիկրատ հիսապըյլա $37\frac{1}{2}$ տէրէճէյէ գատար խիւքսէլմիշ տիր. Շիմտիյէ գատար սըճագտան Չիքագօտա 216, Լուիվիլտէ 10, Միլօվքիտէ 4, Պօսթօնտա 37 քիշի վէֆաթ օլմուշ տըր.

—Ցաւնիանըն 8ինճի կէճէսի իգ-միրտէ վուգու պուլան եանկընտա էրիւ-զիւնտէն սիկուրթա գումբանեալարը 8940 Ինկ. լիրասը զէյեա օղրա-մըշլար տըր.

—Էվվէլքի կիւն Օրթագէօյ էօ-նիւնտէ պիր գայըգ նասըլ գալքըր իսէ, պուլընտա կէչէնլէ պաթմըշ օլան Ալէմտան վապօրընա ըմտատ կիտէն Ավտիրլէր սէֆինէսի Թայֆալարընտան օլաուգը պիլմէյէճէ-նէ անլաշըլմըշ տըր.

—Իւսքիւտար Մութասարրըֆլըղընտան Ալի Ըսըգ Բաշա վապօրընտա 60 նէֆէր խարիճա թաքէր Զանազգալըտան չէհրէմինէ կէթիրիլմիշ տիր.

—Իւսքիւտար Մութասարրըֆլըղընտան Մեսիէ վապօրընտա 880 աանտըք Մարթինի ֆիշէնկի, վէ 196 սանտըգ Մարթինի թիւֆէնկի ատէն Թրապիզօն աան չէհ-րէմինէ կէլմիշ տիր.

—Ցիւն սապահ Գալաթատա էս-կի կէօմրիւք ճիվարընտա տալըփ Ալէգօն 150 լիրալըգ միւխթէլիֆ իւլ ճինս գարատէ՝ մէրտատայա գէ-րաիէր չալընմըշ վէ չալանլարը տէր-տէսթ Թահգիգ պուլունմուշ տըր.

—Էվվէլքի կիւն Թէսալիատան շէհրիմիզէ կէլէն Ինկիլիզ սէֆա-րէթի իւքէ քաբիթանը Սըր Էլլի-օթ՝ մաւգագգաթէն Պէյքօզա սէ-ֆարէթխանէյէ իյտէրի պաշտէ իմ-մէք իւզրէ շէհրը մէզգիւրէ կիթ-միշ տիր.

—Էնէյէֆի հօրդ սէֆինէլէրինտէն Իզմիր լիմանընտան 2 Իթալիա վէ 1 Հօլանտա գրուազէօրլէրի հարէքէթ էթմէքլէ, օրատա խալինտէ 1 Րուսեա գրուազէօրի գալմըշ տըր.

—Մալթատա պուլունան Իւնինի Ալէքսանտր նամ Րուսեա գէրճիլէրինին Գահրը Սէֆիտ Ֆիյօրտա պիրլէշէ-ճէկինի՝ Նօվօյի կազէթասը եազ-մըշ տըր.

—Ախիրէն Տէրսաատէ կէօմրիւ-կինէ չըգարըլան պիր խայլի չուվալ գահվէնին բէնկինտէն կէօմրիւք միւֆէթթիշի չիւպհէլէնիփ աաչը-պինէ Թէսլիմ օլունմամըշ, վէ Մէգ-թէպը Թըբբիյէի Շահանէ Թահլիլ օլունտուգտա, մէզգիւր գահվէ-նին իսթիմալի սըհհաթը ումումի-յէյի պօզաճագը անլաշըլմըշ տըր.

—Պիր Թարաֆտան չիւքլէյէթէ վէ իթթիսալի տաւաք չալըշ իգա-մէ իշտիմալ, վէ Խալքը պօլիս ժուրնալլարըն Թահգիգաթը իւճրէ իշտիրէքէ պուլունմամըշ օլան մէվա-ռատա Նէգէշ Թէհտիտ Նարինէ միւլանըմ չոլիւրէրէն իսթինալ Թէսդիգ վէրէճէք սըհհատը Գայիւէյի իճին միւթէաալլիգ Թէնբիհ օլունմայ-լէ՝ միւտաւամէթ էտէնլէրին իրէպէ միւլանըմ Թիւրալէրէ Թէպիլ-իւլ միւտիւր, Թէէլլիմ օլունմագ պէրէքէթ հէկիմինին պիր քէրէ օլ-մագ միւնասիպ օլունճայա գատար ռէֆաաթ գալմըշ, վէ քէյֆիյէթ էհէմ-միյէթինէ մեհնի իւր օլունմըշ տըր.

—Բէֆիգէմիզ Լէվանթ Հէրըլտ կազէթասը սիւն պէրիւէհէ աթէ պիր Ֆըզար նէյը էթմիշ տիր.

«Ցեմիր եօլու.— Սըթմաայօլտա Պօղչաֆը խանընտա Էսվան Նամընտա Բաւմ պիր սօրրաֆըն գասասը գըրըլարագ 400 Օսմանլը լիրասը չալընմըշ օլտուղընը էվվէլքի կիւնքի նիւսխաներ խապէր վէրմիշ իտիք.

«Ցիկեր Թարաֆտան րէֆիգէմիզ Մոնիթէօր կազէթասը աաիր՝ այնը կիւնքի նիւսխասինտէ, Մօմաիլէյհէ պիր սօրրաֆըն աարըֆլարընտան այնը էհէմմիյէթսիզ պիր սըրգաթ վագըասը պուլունտուղունը, վէ չալընան մէպլաղըն՝ պիւչէէ սօրրաֆըն Թէք մէրմայէսի օլտուղունը եազմագտա իտի.

«Միւսիւօ Էլըքսի Գէօրֆը վուգուաթ պուլըլան պէս կազէթանը, Գրէտի Լիօնէ պանգասընըն Թէլեֆօնտան մէյտանա չըգան էփրի օլմագ իւզրէ գալտըղը մէշհուր, գըյմէթի եէ էհալինին թանըթմա մէսէլէսինէ մաւ-պագ քեսմասը աաքքըթ իլիւ-յէթէ էտէճէք Թէմինաթ օլունտուղընը օտալարընթէն ըլիւլէրէ իշ-թէն քէնարը Թէվզի ու աննունմիյէթ տիր.»

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Գալաթատա Մէնտէլէ Ալի Բաշա խանընտա իգամէթ էթմէքտէ օլան Բօլ Պէյլէյէ իւարէսի նէյէթի՝ պաւ քէրէթ Գալէգ Բաղչըրէսի քէրին Գալէգամէ վէ Թալ նէյսէրէթի աաւրէսինէ նազ իւտիլմիշ օլունտուղընտան, գէյֆիյէթ պէլ-ճիւմլէ պաւլ պայիւէրէյէ աաիր պէլ-գատար օլունլարա մալիւմ օլմագ իւզրէ իլան օլունըր.

1 Թէմմուզ 313

ՄԷՍՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

Հաֆթալըք սեֆէրլէր

Ալեք. յուլիսին 12նճի բազար էրթէսի կիւնիւ ազշամ ալեքսանտր հատ գարթան Տավիտին սիւվար օլտուղը Սէյտ վապօրը՝ Օտեսա, Բէօզճաէտէ վէ Գալ-կազա հարէքէթ իտէճէք տիր.

Ալեք. յուլիսին 15նճի բէնչէնպէ կիւնիւ ազշ. սաաթ հատ գարթան Տիւ-րանըն սիւվար օլտուղը Գինկօ վապօրը՝ Զանազգալէ, Իզմիր, Բիրէ վէ Մարսիլեայա հարէքէթ իտէճէք տիր.

Ալեքսանտր յուլիսին 16նճը ճումա կիւնիւ ազշ. ալեք. սաաթ հատ. գարթան Րանկօնըն սիւվար օլտուղը Բէշիւ-բօլիս վապօրը՝ Զանազգալէ, Տէտէ Աղաճ, Սէլանիկ, Շիրա, Գալամաթա, Մարսի-լեա, Հավր վէ Լոնտրայա հարէքէթ իտէ-ճէք տիր.

Բասր-Լիօն-Մէտիթէրանէ չըմէնտը-ֆէր գումբանեասըյլա գարարլաշտըրըլ-տըղը Թէրթիպ իւզրէ Բարիզ իչիւն աըր-նաճագ պիլէթլէրին ֆիաթը պէր վէճհը աթի տիր.

Պէյիւք բօսթալարըն 1նճի մէվգըի 320, վէ 2նճի մէվգըի 230 ֆրանգ օ-լուպ, խիւք վապօրլարընտա խալինտէ 1նճի մէվգըի 245 ֆրանգ տըր.

Զահա միւֆէսսալ մալիւմաթ ալմագ իչիւն Գալաթատա Մաւմայէհէ աճէն-թէսինէ միւրաճաաթ օլունմալը տըր.

ՊԱՆԳ ՕԹՕՄԱՆ

Ա Ն Օ Ն Ի Մ Շ Ի Ր Ի Ճ Է Թ Ի

Սէրմայէսի 10 միլեոն Ռնկ. լիրա արը

Մէրքէզը իսարէսի Գալաթասա արը Սթամպոլսոս Համիտիյէ ճառատէսինէ Թօմսոն խանընա, վէ Գէյզուլնասա Տօղրու եօլսա 190 նումէրօլը սարիէսէ պիրէր շիւպէսի վար արը։

Լօնարս վէ Բարիզատ պիրէր իսարէ-խանէսի մէվճուտ արը։

Շէ-ոէրէնէ

Ասալիա, Պալասա, Լիմասոլ, Բուռնուզ, Ասանա, Պէյրութ, Մէրսին, Սէլանիք, Այտին, Պրուսա, Նազիլի, Սամսուն, Հալէպ, Շամ, Նիգօսիա, Իզմիր, Իսքէնտէրիյէ, Գօնիա, Ուշակ, Սօֆիա, Էսքիշէհիր, Լարնագա, Ֆիլիպէ, Թրապիզոն, Ինգալէ Գարէրէ, Բօրթասիրա։

Էհտամ վէ բօլիցա սէնէտաթը մուգապիլինտէ, մուայյէն պիր վատ իլէ՝ վէ եախօտ հիսապը ճարի գալտէսինէ՝ իդրազաթ ազա բօլիցա սէնէտաթը ագօնթօ էդիլիպ, մէմալիքը Շահանէտ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտ քէսին պէլէտէր իւզերինէ բօլիցա վէ չէք վէ գրէսի մէքթուպլարը վէ եմրը թէլեգրաֆի քէշիսատ վէ հիսապը ճարի քիչսարը էահամ վէ թավվիսաթ վէ եշեատ զիգզամէթ մուհաֆազա էդիլէսիկի կիպի, մէմալիքը Շահանէտ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտ դուբօն վէ բօլիցա պէտէլէրինի թասոիլ, վէ Գօրսասա միւպայէսի սըրթարչարը-նը իյիա վէ մէսքիւրաթի պէյ ու ֆիւրսաթի իթթիհի, վէ Պանգը Օսմանիյէ վատէի մուայյէնէ իլէ թէվսի օլունան նուգուս իշլան։

Գիր սէնի վատ իլէ թէվսի օլունան մէպալիղէ 100աէ 2 պուսլուգ, 6 այ վատ իլէ օլան մէպալիղէ 100աէ պիր պուսլուգ, 3 այ վատ իլէ թէվսի օլունան մէպալագ 100աէ 1 ֆայիզ վէրիլիսիկի,

Սթամպոլսաքի չիպէնին մուամէլսաթը մէպուսթէնին պաչգա էմիսա իսղէրինէ սատի իգրազը նուգուս էդիսիկի, էմանէթէն վէ եախօտ վէսիսի սատէլ օլարագ թէվսի օլունան էշանդն մուհաֆազասընը տէրէօսատ իթթիհի,

Գէյզուլնասա քահին չիպէսինին էմթաա մուամէլաթընան մասասա տիկէր մուամէլաթընն քահֆէխէսինի խյիա էդէտիկի վէ բիսցա ֆիյաթը իւզրէ գուրսաք թահվիլաթ, եանի Բարիզ չէհրի օպիկսափենը, Բուռնի տէմիրօլ թահվիլաթը, Նուսան բիսանդալը թահվիլաթը, Բանամա բիանդալը սէնէտաթը պէյ ու ֆիւրսուսաթ իթթիհի, Սթամպոլ վէ Գէյզուլնասա քահին չիպէսէրատ Բուռնի տէմիրօլ թահվիլաթընն բրօսէլէրի սատի սաթիլսրազը, վէ 50 լիրայա գասար սէնէվի 100աէ 3 ֆայիզ իլէ թէվսի օլունամագ իսթէնիլէն ազէլի գասալ իթթիհի իլան օլունը։ 8—5

ՊԻԼԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱՆՆԻՄ ԴՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸ

ՍԷՐՄԱՅԷ 200,000,000 ՖՐԱՆԳ

Տէրսասատէ սճէնթէլիկի՝ Դարաքէօյ քէօրբիւսի գուրպինտէ Հալաճեան խան, Իքինճի սճէնթէլիկի՝ Սթամպոլսա Սուլթան Համամճասա Համճօքուլը խան.

Դրէսի Լիօնէ՝ հէր նէվի պանգա մուամէլաթը իհրա իսէր, եահամ վէ Թավվիսաթ իւզերինէ իսթիդրազ վէրիր, եահամ վէ Թավվիսաթ բէհի ալարագ հիսապը ճարիլեր (գօնթ գուրան) ալար, Ֆրանսա վէ մէմալիքը սարիէնին միւխթէլիֆ բիյացալարընա գամպիօ չգաբերր, գրէսիթօ քեռզալարը վէրիր, պարսա սրբարբալարը իհրա իսէր վէ չէրթիր մուայյէնէ իլէ թէվսիյաթ գասալ իսուալ վատէլի պօնօլար վէրիր։

Սթամպոլ իքինճի սճէնթէլիկի՝ հէր նէվի պանգա իշլերի իհրա իսէր, մալ վէ էմթաա մուգապլի իսթիդրազալար վէրիր, եանընդ եերէլչիրմէզ իւճրէթի ալարագ վէ եահօտ Ցէրսասատէ վէ էճնէպի մէմլէքէթլերէ սաթմազը սերէօճատ իսէրէգ էմանէթ մազամանա մալ վէ էմթաա գասալ եէլեր։

ՁԱՎԱՈՒԾ ՕՂԼՈՒ

ՍԻԿԱՐԱ ԲԵՆՂԷՍԷ

Կիւղել վէ ինէ սիկարա քաղաքաք մերազալարընա՝ Զավուշօղլու Քապրիգասընան չգան վէ պիր կէմի սէմիրի ալէմէթը մախասուսէսէյլէ Թէքիրդ ալանան իբէլքէն մալալ սիկարա քեռզաքը Թավսիյէ իսէրիզ։

Զավուշօղլու սիկարա քեռզաքընը պալ գասար սէնէտէն պէրու մաղհար օլասաղը բազդիք սալմալիյէտ պինանէ, չեօրէթինանէ իսթիքատ մազամէյլէ պիր չօգ թազալարի չէգարալար օլասաղնան, մալալարերի պեռալ ֆէնա վէ սրհէթէ մալալրը քեռզալարանա վազգալէթէն, պեռալ թազալարէն իրիբագ վէ թէվգազը իւլ, Զավուշօղլու քեռզալարընը կէմի սէմիրի ալէմէթինի հավի օլանլարընա, պիրիսին քեռզալարընը իւզերինատ մալարեգալպրդ վէ սամկա սուրէթինատ ալէմէթը մէգ-ֆիւրէ իլէ պէրագէր, Թիւրգէ «Զավուշօղլու» իպարտան հազալարը օլասաղնան, վէ «Սթամպոլ» իւնվանը ֆեռզալարընա սախ երնէ «Զավուշօղլու» էպարտան իլէ պէրագէր իգէ սայահ ալէմէթ ալալանարզընան, պու ալէմէթը մախասուսէսէրէ սէգդամ իսէրսի։ 78—60

ՏՕԳՈՐ ՃԵԼԱԼԵԱՆ

Թ ե ա վ ի ր խ ա ս ա ս ի

Լ. Ամրոզ ԷՔԷՆԷՀԻՏ, Քէնասիւլիյէ վէ ճիսիյէ։ Գէյզուլնասա Տօղրու եօլսա Մէրք սոզաղնասա Ն. 4.

ՍԱՐՐԱՖԻԹԷ

ԵՎՐՕՊԱ ԳՈՐՍԱՍԸ

Լօնդրա 14 յուլիս	
Ռնկլ. եահամը Ռնկ. Լիր.	112—87
Օսմ. եահամը սալալը	21—53
» » գարտաք	21—45
» » Սէրի Ա	66—
» » » Բ	37—25
» » » Գ	23—37
Օթօման 1871	103—25
Օսմանլը Գանգասը	12—50
Բուսթա իսթիդրազը	—
Մէքքէ սուլ. մութթահէրաթ	107—50
» իսթիդրազը	—
Ճարբէի Սանդէյէ Մէքքէ	105—
Եահանն 5 % 1879	24—
Բօլիւ իսթիդրազը	—
Գուլիար իսթիդրազը	98—
Գամպիո Բարքի 3 այ վատ	25—25
Բարիզ 13 յուլիս	
Տրանս. եահ 3 % ֆր.	104—40
» » 4½ %	107—80
Սէրի Օսմ. եահամը սալալը	21—65
» » գարտաք	21—50
Մի-ոսուլի	
Սէրի Բ	37—85
» Գ	22—60
Բուլգարի չբմէնաքէների	109—
Օսմանլը Բէյէրի եահամ	336—
» Գանգասը	566—
Դրէսի Լիօնէ	777—
Դրէսի Ճենեվէ	—
Գոնթրատ մէյսանթի	—
Սիւվէյշ ազատնը	3207—
Եթիպտի եահամը	94—20
Մարոկ ֆրանս. մութթահիսաթ	—
Բանքասէթ Թիւրք	448—
Գամպիո 3 այ վատ	25—10.
Վիէննա 14 յուլիս	
Լօնդրա իւզերինէ գասալիս	119—90
Բուլգարի չբմէնաքէների ֆր.	57—30
Ռումանիյ Բէյի ազատնը	159 -

ԳԱԼԱԹԱ ԳՈՐՍԱՍԸ

Եահ. սամ. սիւն ազդ. գաբ.	23—27
» » » էն եիւքսէք	23—27½
» » » էն ամանդ	22—21½
Գալ սոպահ սալալը գ. գ	23—24
Թանվիլաթը Օսմանիյէ	—
Սէքի Ա.	—
» Բ.	—
» Գ.	—
Բուլգարի չբմէնաս. ազդ. գր.	107—75
» » էն եիւքսէք	108—12
» » էն ալալը	107—25
» » սալալը	108—
Բրանթոյ Թէվֆիքը. ֆր.	456—
Ազէտ ֆարիզ	—
Բէյրութ Դէրէ	—
Հէվալէսիդ » բէր	—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէսի Ֆէնէրալ	7—02
Սօսիէթէ Օթօման	3—08
Օսմանլը Միհէլիքը չբգէրի	4—
Բէյի ազտինը	15—
Բրամվալ	6—82
Օրզան Գազ Թէհրէթիհանէսի	110—
Թրանսվալ	39—50

ԱՌՁԵԼԻԵՐՆ ՅԻՇԱՄԲ

Օսմ. լիրասը 100 ղ. ասի	Ղբ. Բ.
Գէյզալ մէհէբիլ ֆրանգ	108—09
Մէքսիկա »	098—
Գէնովա »	103—20
Բալքանզ »	—
Ինգիլիզ լիրասը	109—38
Ֆրանսագ ալթունը	37—10
Բալ	90—
Դրէսիզ ալթունը	51—06
Գարգան գամէտան	8—58

ԳԱՍԳԻՈ

Լօնդրա	109—20
Սանթա 3 այ վատէլի	22—95

ԻԼԱՆԱԹ

Տէրսալիյէտ Մէրճանա Եալբազը խանընասա սաքին միւՁիւ Աւետիս վէ Գրիգոր Գալիկեան ղիմմէթինատ տալճազընը խալաթ վէ եա մուվազդաթէն գասալ վէ գայա իթթիրմիշ օլան տալճազալարընն Գանանանամէի Թիճարէթին 211ինէի վէ անը վէլի իսէն մասատէլերի մուհիպինէն, միՁիկոսը մէրգում Թարճիանան Քէլճի օլանճագ զանգարասիսնրն միւգ-քէրէի իչիւն իչալու 1313 սէնէի Քէմուզան 10ընճը բէնճ-չենպէհ կիւնիւ սասթ 6 բասասէլերինատ Մահքէսէի Թիճարէթը Գահրիյէնին իՁ-լասա մախասուս օսայա կէլմէլերի իլան օլունը։

Ժիւմ Գօմիսէր

2 Քէմուզ 1313

Իսանէ սերկիսի գօմիսիօնը տալիսի Թարճիանան.

Եվասը չիհէսա վէ մալուլինը գուզարը ասասիրը Շահանէ մէնթիրինէ օ-լարագ Քէէսիս վէ քիչսարը միւՁիզէտ էմ ու ֆէրմանը Հիմայունը հազրէթը Նիշանֆէրքէնանիսէն պալունան իսանէ սերկիսինէ Թալրալարնա իհսան վէ իրա-գալ օլունճագ էչեանընն նազրինէ Ի-տարէի Մախասուսէ վէ Իթալիա Ճէնէրալ վէ Մէսամբրի Մարիթիմ վարար վէ Ա-նամալու ամիրեալ գասմբանելարը Թա-ռանֆլարընան իպրազ օլունճագ Քէս-հիտիթ վէ մասալէսէթ էվվելէ Իլան օ-լունմազ իսա։ Շարդ չբմինճերի վէ Բաքէ վարար գասմանելարը տախի սերկիսէ Իհսան վէ իսրա օլունճագ էչ-եալը մէհմանէն նազ իսանէքլերի կիպի, Տէրսասատէ Բէսթքամ չիրքէթի ու մէ-մալիքը Շահանէ իլէ տալրը էճնէպիյէ-սէն սերկիսէ կելեմէգ էչեանընն բրնթրմ ռէսմիսի վէ էչեանընն վարարրասն տէ-բարա նազ իչին վասգան պուլճագ մէ-սարիֆի ալմայճագալարընը պէյան իլէ իսրազը համիսէթ իթթիքլերինէն, հէր քանէ մալիմ օլմագ իւզրէ քեՁիքէթին իլանընա իսթիքամատ զբընը։

Լալելիսէ քահին հէնդէմէքանան Սուլթան Մուսթաֆա Խան հազրէթլերի ճամիի չերիֆինին ճուսամ վարիզիկինէ մուխասասէ չէհրի 120 զրչ. վազիֆէնին 312 սէնէսի իյիւլընասն չուսաթը զա-յէթինէ գասար 6 ալլրգ, վէ Թավչան Թաչր գուրպինատ Քէբէկիի Իսհագ Ազա ճամիի չերիֆինին գանանի չամանարրա պէտէլի օլան սէնէվի 15 զրչ.ըն 306 սէնէսինէ մախասուս պիր սէնէլիք, վէ Գալաթասա Թօքճուպաչը Ալի ազա վազֆինասն մուխասասէ սէնէվի 60 զրչ. մուգաթասա գօչանընն 312 սէնէսինէն 314 սէնէսի նիհայէթինէ գասար 3 սէ-նէլիք, վէ եիրէ էճնէթէմէքճան ֆէր-սէվագիյան Ղազի Սուլթան Ազատիլ Մէհմէտ Խան հազրէթլերինին միւպէրրա-թը էճնիլէրինէն Օրթաքեոյ ճամիի չէ-րիֆի մահանը եարամմազբաշա սասա սե-նէվի 250 զրչ.ըն 313 սէնէսինէն 314 սէնէսի նիհայէթինէ գասար 2 սէնէլիք, վէ Ալշզ Բաչա նամ մահալատ քիչսի ճէնասար Սելյիմբ Էվլիյէթ էֆէնտիմիզ հազրէթլերինին ինչաքբանսի օլան Հանգարի վազիֆէի սէնէվիյէսի սէնէ 160 զրչ. Թամամիյինին 313 սէնէսինէն 314 սէնէսի նիհայէթինէ գասար 2 սէ-նէլիք զուրնալարը իւզերլիրինատ օլաուս-զը հալատ զօչանարը զայ իսթիլիկնե-տէն պահալ, զայիֆեն զօչան իթասը սահիպլերի Թարաֆընան վարգաս պուս-լան իսթիհսարը իւզերինէ մասասէլեի լաղզմէլերի պիլիքտա զայիսեն վէ միւ-հէտասէտէն սիկէր զօչանլարը պիրԹա-զիմ իթա օլանճագընան, քեյֆիյէթ ճիմիսէճէ մալիմ օլմագ իւզրէ իլանը քեՁիֆիյէթէ իպթիսար զրլընար։

1 Քէմուզ 313

Մի-թէվկիֆա Իսմայիլ էֆ. վերէսէբ-նին՝ Ահմէտ պէյ զիմմէթինատ պա իլա-մը չերի ալճասաղը օլան մեգալիզը մա-լիմէնին ՔէՁմինը իսթիֆասը զրմնանա մէՁասունը մամարիյէրին եօսատանա օլաուգ մահճուգ վէ Ցէրսասատէ Գի-րինճի Հուգուգ սարբէսանին վէրիլէն իլալա ֆիւրսաթը մահքիմ զալալանն Գումգարբուսա Զաարբը Ահմէտ Զէյեպի մահալլինատ Արապպատ օսգաղնան վագը մի-քերբեր 17 նումէրօ իլէ մաս-բազդամ էքի պաղ քարկիր մէնգիլին՝ իչալ Թարիխը իլանատէ 15 կիւն օսկրա ֆիւրսաթնա Քէչէպպիւ օլունճանգընան, Թալիպ օլանլարը բէյ սիւրմէգ վէ գանանան ատանա գիյա-ատ մաբլաղ ալմագ իսթէյէնատ գիր-մէսի Ցէրսասատէ Իլամը Շերէյիթ Իբրահիմ